

BATAAF-
LEEUWARDER

SCHĒ
COURANT.

SATURDAG

DEN 2 JANUARY.

BRRIEF,

VAN EENIGE LEDEN VAN HET GOVERNEMENT DER REPUBLIEK
VAN DE VEREENIGDE PROVINCIEN, AAN DE MINISTERS
VAN GROOT-BRITTANNIEN.

MYNE HEEREN!

Zeven Jaaren zijn voorbygegaan zedert wy in de kluisters verzuchten. Verlaaten door de Hoofden van ons Gouvernement, verraden door onze Geallieerden, vermeersterd door onze Vyanden, slagtoffers van eene slechte directie, hebben wy ondervonden, alles wat de geweldendary en het Volks-despotisme haatlyks heeft. Maar zeker zynde van onze ongeschuld; overtuigd van onze pligten vervuld te hebben, en fier dat wy geene andere wegen kenden dan die van recht en rechtvaardigheid, hebben wy onze zaak gesteld in handen van de Voorzienigheid, welke de harten der Vorsten bestuurde, en die de weegschaal tusschen de Ryken in zyne hand houdt: ontwapend, zwak, zonder toevlugt, blyft ons niets overig dan de hoop; wy hebben den bitteren Kelk tot den droefsten toe ledig gedronken, en wy hebben de heldhaftigheid van 't geduld, tot den hoogsten graad uitgeoefend.

Dat Europa, dat het Nageslagt ons oordeelde! wy hebben het Heelal! een schouwipiel, geheel eenig in zyne soort, opgeleverd, en daarop durven wy ons verhoovaardigen. Heeft men, hoe men ons ook haattede; hoe men ook brandde van begeerte om ons schuldig te vinden, — heeft men echter het Zwaard der Justitie wel tegen ons in werking kunnen brengen? Heeft men onder de Bestuurders van dit ongelukkig Land, wel één schuldigen kunnen vinden? Met zuivere handen hebben wy het Bestuur verlaaten; het Volk staat zyne oogen op ons, en betreurt den gelukkigen tyd, waarin wy deszelfs Vaders en Vrienden waren; zie daar onze vertroosting, onze vergelding: nog meer: in die verschrikkelijke oogenblikken, waarin de Byl onze hoofden bedreigde, waarin de eene Factie de andere overhoop wierp, waarin wanorde overal heerschte, en ook in veel kalmer oogenblikken, waarin de vleitendste overredingen ons uitnodigden tot eene bedriegelyke hereeniging, en ons terug saken te roepen tot nieuwe waardigheden, onder het uitdrukkelyk voorwendzel van 't algemeen welzyn, is er in die oogenblikken wel iemand onzer bezweken; niet alleen, maar heeft zelf wel iemand onzer gewankeld? Getrouw aan onzen Eed; — getrouw aan de heilige Constitutie welke wy van onze Voorouderen ontvingen, die zy door hun bloed verwierven, en die wy door 't onze niet hebben kunnen verzegelen, zyn wy standvastig gebleven onverwrik in onze beginselen; dezelfde geest bezielde ons; wy zyn den afgrond der wanhoop ontveken, even als de klip der belachelijke zelfsverheffing; door een welgeder vestigd en altoos gelyklyk gedrag, hebben wy zelfs de achting van onze Vyanden onder ons bevel gehouden. Dikwyls hebben de Franfchen ons gezegd, dat zy niets kenden, meer belangryk, dan de Party van Oranje in Holland, ingevolge den naam welken men goedvindt ons te geven.

Ziedaar, Myne Heeren! In weinige woorden het Tafereel van onze gesteltenis. Wy zyn er verre af van te stellen dat onze Constitutie volmaakt was; maar wy durven met luider stemmen verklaren, dat het Burgerlyk bestaan der Inwoners van de Vereenigde Provinciën, gelukkiger was dan dat van elk ander Land, Engeland zelfs niet uitgezonderd. Maar ons politiek bestaan was aan gebrek onderhevig, door de talryke dryfveeren welken het kluisterden; door de verschillende wryvingen welken de uitwerkzelen vertraagden, en door de ingewortelde ondeugd van het eigenbelang. Wy hadden eenen algemeenen Band noodig, om de onderscheiden Partijen zamen te houden, en die Band was het Stadhouderfchap. De Geschiedenis en de ondervinding van vroegere tyden leeren ons, dat die Band voldoende was. Herinner U de Schepping van onze Republiek, derzelver Overwinningen, haare de was. Herinner U de Schepping van onze Republiek, derzelver Overwinningen, haare de was. Herinner U de Schepping van onze Republiek, derzelver Overwinningen, haare de was.

Wy schromen ondertusschen niet te zeggen, dat onze Republiek niet ten gronde is gegaan, door dat er gebreken in derzelver inwendige Constitutie waren; maar door bykomsten de omstandigheden. Men zoude eene schets moeten maaken van de Geschiedenis der twintig laatste Jaaren van de jongst verloopen Eeuw, zo men in eenige byzonderheden wilde uitweiden; en wy zouden genoodzaakt wezen, daaden en mislagen, ja mogelyk ook eenige schandelykheden, te openbaren, het geen, zonder ons te rechtvaardigen, zonder onze elenden te herstellen, een zweem van verbitterdheid zoude hebben, en nergens anders toe zoude dienen dan om de geesten nog meer te vergrammen. Wy moeten alleenlyk volmondig verklaren, dat het gedrag, gehouden in den Oorlog met Engeland, in het verschil met Keizer Joseph den Tweeden, en in de Binnenlandfche Beroerten, welken er het gevolg van waren, ons verstand te boven gaan; dat wy niets toegebragt hebben tot de stappen, waartoe de geest van ontvredenheid, van nieuwigheid, veele Regenten heeft doen besluiten; dat wy, ter goeder trouwe de Constitutie, en de Stadhouderlyke Regering hebben voorgestaan en ondersteund, zonder echter de veel te zwakke maatregelen van Willem den vyfden toe te juichen, en welke maatregelen de gevaarlyke hulp van Pruisen noodzaaklyk maakten.

De wyze waarop men zich, in 1787, heeft bediend van de wederherstelling, en die flauwe wraakoeffeningen, waaraan men den vryen loop heeft gegeven, omtrent zeer weinig betekende wezens, hebben geene groote bekwaamheid gekenmerkt. Wy zwygen van de Beroeringen in Brabant, van den Oorlog met Frankryk, en van de noodlottige Gebeurtenissen welken het gevolg er van geweest zyn.

God bewaare ons, dat wy den Prins van Oranje zouden beschuldigen, de oorzaak van onze elende te wezen. De goedheid van zyn Character, zyne tedere en standvastige liefde voor het Vaderland, zyn yver in het behartigen der zaaken, verftrekken ter zynen rechtvaardiginge en niet om hem te veroordeelen. Ieder onzer, het gehele Volk, acht, bemint, en beklagt hem! die ongelukkige Prins is, even als wy, het slagtoffer van Gebeurtenissen, waaraan hy niets wist te schikken, en 't ook niet konde doen. De bedrogeling van onze Geallieerden, en van eene logenachtige garantie, heeft hy zich in een afgrond laten sloop, uit welke een Opperfte Magt alleen hem konde verlossen. Wy moeten het bekennen, veele onzer begeerden den Oorlog, om dat het scheen dat dezelve met een gelukkiger uitflag bekroond moest worden; dat onze Staat, door den zegenpraal tot een veel hoger trap van zekerheid en voorspoed zoude stygen, en dat de Oorlog alleen het middel was om het vuur van wanorde 't welk ons vereerde, te bluschen: dan wy hebben ons bedrogen. De weinige harmonie en samenwerking tusschen de gecoalificeerde Mogendheden, de ontrouwheid van den Koning van Pruisen in het naarkomen van zyne verbintenissen, het geheime oogmerk van 't Huis van Oostenryk, om de Nederlanden te verruilen tegen andere Landen, meer naar zyn welgevallen zynde; de insubordinatie, en de geest, (zo weinig Militair,) uwer Troepen; de onvriendenheid van hun die 't bevel over dezelve voerden; zonder U, Myne Heeren! te willen verdenken van het verborgen denkbeeld, om, volgens de uitdrukking van Lord Auckland, ons te verliezen, ten einde ons te kunnen heroveren; zie daar de oorzaak van den val onzer Republiek, en door haar dien van Europa. Want, bedriegt U niet! geheel Europa is onder het Franfche juk. 'T is eene waarheid, dat zo men onze kleine Armée, die, hoewel geene ondervinding hebbende, echter vol moeds en welwillendheid was, niet ontwricht had; zo wy, ter kwader trouwe gehandeld hadden, even als de anderen; zo wy meer gedacht hadden op ons heil, dan ons door uwen invloed te laten geleiden; dat wy dan misfchien ongemoeid gebleven waren, en ons Gouvernement zoude nog bestaan. Zo wy op 't einde van 1794 den Vrede hadden kunnen sluiten, toen de Koning van Pruisen ons zulks aanraade, dat zoude ons eenige offeringen gekost hebben, maar wy zouden behouden gebleven zyn. Uwe Armée welke ons Land overtroemde en verwoestte, zonder het te beschermen, belette ons de gezegde wyze Party te kiezen. Herinnert U, Myne Heeren! het Gezantschap van den Griffler Fagel, en de conferenties welken hy met U had.

Voeg by dat alles 't geluk het welk de Franfche Wapenen verzelde; dat de Natuur en het Jaargetyde voor hen als in arbeid waren; het stelsel van Gelykheid en Broederfchap, met het welk men zich, bovendien, zelve begochelde; met één woord, den wil, en het zichtbaar bestuur der Voorzienigheid, die de Koningen met blindheid sloeg, en 't hart en den moed van een talryk en Oorkogzuchtig Volk verhefte. Konde ons Gouvernement daar tegen bestaanbaar gebleven zyn, en alleen den storm wederstand geboden hebben? Op dat tydflyp was zulks onmogelyk, en wy zyn bezweken. Een uitnemend vernuft zoude die gevaren hebben kunnen voorkomen, of dezelve herstellen, gelyk Willem de derde, in 1672; maar toen was het te laat, en de middelen ontbraken. Het Stadhouderlyk Huis heeft wyslyk de wyk genomen: dat was de eenigste maatregel welke het nog konde nemen: 't waare zekerlyk beter geweest dat men meer in tyds en langzamerhand op zyne hoede geweest ware — en zich eene verzekerde schuilplaats bespaard hadde, in Friesland of in Zeeland, om ten minften den keim van den Staat te besparen; dan het fchynt geluk-

kiger te wezen, dat zulks niet gebeurd zy; de Franfchen zouden hunne Overwinningen voortgezet hebben, en de zwakke overblyfsels van het Gouvernement zouden met de Wapens uiteengejaagd zyn geworden; want door welk middel zoude men zich staande hebben gehouden, daar de vermogendste Provinciën in hunne handen waren, en daar onze Geallieerden zich haastten om ons te verlaten? Verondersteld ondertusschen, dat wy hun het hoofd hadden kunnen bieden, zo zoude den Vaderlandfchen Grond, overtroemd van Mēfchenbloed, ons thans een toneel van verwoesting voor oogen gesteld hebben.

Wy willen niet onderzoeken, myne Heeren, wat men zoude hebben moeten doen, maar alleenlyk trachten een veel gunstiger toekomend te verschaffen, en wy bepalen ons, by het bevestigen van twee voornaame hoofdpunten, in het gedrag ter onzer rechtvaardiginge, 't welk wy vóór de Revolutie hebben gehouden, en nopens weiken het min onderrecht Publiek, ons beschuldigd, als halden wy ons best niet gedaan om het Vaderland te behouden.

In de eerste plaats was alles wat betrekking had op de Armée en op de verdediging van het Land, zonder eenig voorbehoedzel, in handen van den Prins van Oranje, geene bepalingen konden hem bedwingen. Heeft hy ooit eenig voorstel gedaan, dat niet aangewomen is geworden? waren de Schatkisten van den Staat niet voor hem geopend? liepen wy niet allen zamen naar dat punt alwaar hy goedvond ons te hebben? befehuldigt hy ons van langzaamheid, hy was het die ons werkzaam had moeten doen wezen: de Wetten, de Constitutie kenden ons geene andere vermogens toe, dan het vermogen van te kunnen delibereren en te besluiten; het werken en doen werken was zyne zaak alleen. Mistfchien heeft de geest van ontmoedigheid onze harten ingenomen, maar men had ons weikkraft en een bilyk vertrouwen moeten inboezemen; alzo is het noch onze schuld, noch de schuld der Constitutie dat het Vaderland bezweken is, dewyl wy, wel verre van eenige hinder demis aan de middelen tot behoud gesteld te hebben, dezelve met al ons vermogen hebben ondersteund, en zo veel mogelyk gemaklyk gemaakt. Nimmer had eenig Stadhouder de handen ruimer, met betrekking tot de Staaten. — Wy beschuldigen Willem de Vyfden niet van geen gebruik van die ruimte gemaakt te hebben, maar ook kan Europa kan het Nakomelingschap ons niet veroordelen. Ons doorluchtig Opperhoofd is zo wel als wy, het Slagtoffer van gebiedende omstandigheden, en welken vooraf niet berekend konden worden.

In de tweede plaats zoude men kunnen zeggen, dat, toen wy bemerkten dat de zaaken niet naar behooren behandeld werden, wy toen de noodige energie gehad moesten hebben, om geweldige of voorzichtige besluiten te nemen, ten einde den naderenden storm 't hoofd te bieden, of om den donder welke boven onze hoofden loeyde, aftekeerren. Het weinig ervaren Publiek, fchryft ons daaromtrent lesfen voor, en geeft ons middelen aan de hand waarvan de eene lynrecht met de andere fryden; ieder handelt in dezen naar zynedriften, of ingevolge zyne meening. Dit alles is intusschen zeer goed in de befchouwing, maar de uitvoering er van was onmogelyk: wy wíllen ons niet uitlaten over den aart van onze Constitutie, welke een dergelyk plan zeer moeiljk maakte; alleenlyk zullen wy zeggen, dat, verondersteld, wy waren misnoegd geweest over de maatregelen welken door den Stadhouder genomen werden, dezelve onvoldoende vindende, — zo bleven ons maar twee hulpmiddelen over, naamlyk, of om hem langs vriendlyke wegen, door herhaalde voorftellingen, door wyze raadgevingen, van syfthema en van werkmiddelen te doen veranderen, of om ons met geweld tegen hem te verzetten, en juist tegenovergestelde Besluiten te nemen.

Wie is er die zoude kunnen zeggen dat wyze raad hen ontbroken heeft; felder zal intusschen gewislyk zyne wyze van denken gehad, en ieder zal zynen raad, overeenkomstig zyn verstand en moed, gegeven hebben. Wie weet wat men gezegd, en waarop men aangedrongen heeft; zeker is het dat de advifen verdeeld waren, en de ondervinding alleen heeft kunnen toonen welke party de beste geweest zoude zyn. Een advies fchynt soms zeer goed en gegrond te wezen, voor zo verre men het op zich zelf alleen staande befchouwt; maar wanneer men het met de mogelykheid vergelykt, en binnen den reeks der gebeurtenissen plaatst, wordt het vaak aldaar onvoldoende of gevaarlyk.

Den Stadhouder tot eene tegengestelde wyze van werken te noodzaaken, daardoor hadde men den standaard der partyfchap opgericht; den twistappel in 't midden geworpen, alle banden losgerukt; want ongetwyfeld zoude er uit voortgevloed wezen, dat hy misnoegd ware geworden over de poogingen welken hem uit zyne plaats fchenen te ftooten, en men had het gebrek aan goeden uitflag op onzen rekening alleen gesteld; wy hadden hetzelve gewislyk moeten verandwoorden; of wel zoude hy zyne vrienden en aanhangers verzameld hebben, ten einde dezen zig tegen onze Besluiten verzerteden; maar moest het gevaar daardoor niet te grooter, en de val der Republiek te zekerder worden! — wie zouden wy, na zyne weigering, tot uitvoerders gebruikt hebben? hy had het bevel over de Vloot en over de Armée, en wat vermogt hy niet in de Raadsvergaderingen, waar van veele Leden met hem eenstemmig dachten?

Hy die het menschlyk hart slechts gedeeltelyk kent, en de Historie geraadpleegt heeft, zal nimmer de bekende Spreuk: *Veel Hoofden veel Zinnen* tegenfpreken, wy fchroomen niet er by te voegen, dat alle Zamenkomsten, alle Raadsvergaderingen, Kerklyke of Weereldlyke, uit veele Leden zamengefteld zynde, beuzelachtig en fchroomvallig zyn, alhoewel de Leden, ieder op zig zelve, dappere en overfchrokken Mannen zyn. Men fla het oog op den Roomfchen Senaat, eene Vergadering vol van Helden, Generaals en Overwinnaars; en echter onderwierp dezelve zig aan iederen Tyran die hen begeerde te onderdrukken. Om aan die Lichaamen de behoorlyke werkzaamheid te geeven, moet er een bekwaam en moedig Opperhoofd wezen, welk vertrouwen inboezemt, en door een edelen Geestdrift, de geesten boven hun zelve verheft. Dit dedden de eerste Willemen, de eerste Mauritsen. — Het is zeker dat wy, zo wy in de laatste oogenblikken van onze benaauwende omstandigheden, geenen Stadhouder gehad hadden, ons alsdan een Opperhoofd zouden verkozen hebben; men zoude zig rondom hem gefchaard, vast met elkander vereenigd hebben; en wy zouden misfchien behouden gebleven wezen. Maar met een Stadhouder, wiens voetftappen wy drukten, uit overtuiging, uit gewoonte of uit vrees, wie zoude, in zulk eene omstandigheid, zyne stem hebben willen, hebben kunnen verheffen? zig aan 't hoofd van eene party stellende, toen den Staat reeds waggelde op zyne grondflagen, en toen alle hulpbronnen ontbraken? de Staatzuchtige zoude er zig wel voor gewacht, en de eerlyke Man zou er voor gebloosd hebben. Wanneer zelfs zulk een Perfoon zig opgedaan had, welke aanhangers van genoegzaam aanzien zouden hem gevolgd wezen?

Het komt ons voor, Myne Heeren, dat men by deze drangredenen niets zoude kunnen byvoegen. De geest van onze Natie was verdeeld, eik bleef zyne grondftellingen aankleven: het Fransch Syfthema had zyne aanhangers; de vyanden van het Huis van Oranje, onze vyanden, waren, zeker, veel talryker dan dezelve op dit oogenblik zyn; maar hoe zouden wy dan eene algemeene werking hebben kunnen doen ontstaan? In de ziekten der Natien, even als in de ziekten der afzonderlyke Menfchen, heeft dikwyls een crisis plaats, waarin alle geneesmiddel doodlyk is, waar in men de Natuur moet laten werken, en waarin een bekwaam Geneesheer zyne werkingen niet weder begint, vóór dat de Lyder kan verdragen dat hy op hem werke.

Thans, Myne Heeren! nu gy de Preliminairen getekend hebt, en gy U met den Vrede te Amiens zult bezig houden; thans nu de Geallieerde Mogendheden uitgenoodigd zyn om hunne Gevolmagtigden derwaars te zenden, thans komt het ons voor tyd te wezen om onze itemmen te verheffen, en U bilyke vorderingen te doen toekomen wegens onze Rechten, wegens uwe verbintenissen, en zelfs wegens uwe belangen.

Groot-Brittannië en Pruisen hebben zig als borgen voor onze Constitutie gesteld; maar waarin bestaat die Constitutie? gemeenlyk verftaat men daarby, het Stadhouderfchap ervelyk in het Huis van Oranje; dan, staat ons toe, Myne Heeren! te zeggen dat die verklaring zeer valsch is. De Constitutie van een Land, bestaat uit de masia der wederkeerige Rechten en Betrekkingen, tusschen het Gouvernement en de Ingezetenen, en tusschen de Ingezetenen onder elkander. Zy was in de Republiek der Vereenigde Provinciën gegrond op eenen staat van zaaken onder den Spaanfche Revolutie, en die naar deszelfs aart, zelfs opkloft tot de eerste beginselen van eene Burgerlyke Maatfchappy. Die Constitutie, hoewel door den tyd, en door de gebeurtenissen gewyzigd, is altoos dezelfde geweest, en de goedkeuring des Volks, niet de zwygende naar de volkomene, heeft haar altoos voor heilig gehouden en befchermd, zonder immer eenige tegenftand ontmoet te hebben. De Constitutie was gegrond op den waren geest van Vryheid en Gelykheid, niet de voltrekte, maar de betrekkeljke; op de wezentlyke, niet op de ingebeelde Rechten van den Mensch; op het heilig Wetboek van het Maatfchappylyk verdrag. Die Constitutie bevattede eene verzameling van de Privilegien der Steden, Voorrechten van den Adel, en de Rechten van ieder Burger; zy bevattede het Refultaat der Provinciaale en Stedelyke Wetten, Gewoonten en Zeden; zy werd ondersteund door den onverwrikbaren grondslag van onze Heilige Godsdienst.

Het Stadhouderfchap was te voren een belangrijk gedeelte van 't Bestuur en zeer nuttig voor het Gouvernement; maar de Constitutie, het Maatfchap Westoek, konde zonder hetzelve bestaan; het is alleenlyk sedert 1788 een integreerend gedeelte van dezelve geworden. Het een of ander gedeelte van 't Bestuur, 'tis om 't even welke gedeelte, konde veranderd of verbeterd worden, zonder de eerste beginselen om verre te fmyten; zo, by voorbeeld, ging, zedert de Unie van Utrecht, het gezag van den Nationaal Raad, (Landraad) aan den Raad van Staaten over, en van daar aan de Vergadering der Staaten Generaal, nu permanent geworden zynde. — De Collegies der Admiraliteiten zouden, in de plaats van ten getale van vijf te wezen, zeer gemaklyk tot een eenigen Raad gebragt hebben kon en worden; en door die veranderingen maakte men geen wezenlyken aanflag, hoegenaamd ook, op de Constitutie.

By het inrukken der Franfchen in onze Provincien, wierpen de Committés Revolutionair, over 't algemeen zamengefteld uit Vreemdelingen, uit Liedren welken in verval waren, of van den laagften staat, beftaand door nieuwheidzoekers, door waare vyanden van hun Vaderland, de fundamente der Republiek om verre, verbryzelden alle banden van vereeniging, trappende de Constitutie van iedere Provincie onder hunne voeten. Hadden zy zig bejaald by het veranderen van Bestuurs-Leden, de overwonnen party zoude zig daaraan hebben moeten onderwerpen; 't was, met betrekking tot de Constitutie om 't even, of een van *de Spiegel*, dan wel een *Paulus*, den Post van Raadpenfionaris bekleedde; of de Raadsheerlyke bybondel, voor *Deed* of voor van *Berkel* heen gedragen wierd, voor zo verre er flechts Staaten van Holland, en Burgemeesteren van Amfteldam waren.

Diezelfde geest van desorgaanatie deed het grondbeginzel van *een- en ondeelbaarheid* aantremen. Men verloor geheellyk uit het oog, dat van den tyd der bevolking van deze Gewesten af, geene Provincie in eenige betrekking met eene andere stond, en dat de Unie van Utrecht en de Westphaalfe Vrede, de eenigfte banden waren welken onder hen in 't algemeen bestonden, uitgezonderd evenwel eenige particuliere Tractaaten, als tusfchen Holland en Zeeland. Men wilde van dit Volk, uit zeer verschillende deelen beftaande, één eene Natie maken, die men, (waarom, dat wist men juist niet, zeer wél) begeerde te noemen met den naam *Bewoners van een klein Eiland van den Rhyne*. De overblyfsels van het talryk Friefch Volk, werden by den naam van Bataaven erinbegrepen; Wetten, Privilegien, Zeden, Financien, alles werd onder elkander gefmeeten, en om deze belagchelyke en onbilyke vernedering te bevestigen, begon men met het vernietigen van den eenigften band, welke alle die onderscheidene deelen zamenhield, men verbryzelde de Unie van Utrecht.

De voortduurderheid van onze Vergaderingen, welke alleen een openbare geest kan daarftellen; de aart der waardigheden, die niet veranderd konden worden en waardoor ieder belang fleide in de Post welke hem toevertrouwd was, en van welke eene wettige veroordeeling alleen hem konde ontzetten; de hooge Rechten van Justitie, welken zig zo onderscheidend door haare wysheid, en onpartydigheid, vertheiden dergelyke infellingen, waarover men den onftervelyken *Heil de Groot* kan raadplegen, een Man, ongetwyfeld — alles werd vernietigd, onvergeworpen, en vervangen door eene denkbeeldige vertegenwoordiging; door eene Constitutie, wier onvoldoendheid men alle dagen gevoelde, die wekig, duizen werf gelukkig, dat alle die veranderingen alleenlyk een froom van Inkt en niet een eenige droppel bloeds hebben doen vloeijen!

En door wie werd deze ontbinding ter uitvoer gebragt? hoe werd deze've door het Volk aangenomen? men liet tot het Stemrecht alleenlyk toe die geenen welke beleden dezelve beginselen te omhelzen, even als of zy, die andere denkbeelden koesterden, geene Burgers was, werd verworpen; er was geen plekken gronds in geheel de Republiek het welk niet de Pacha van Tunis wilde de tolerantie invoeren: deed zyne Onderaanen, over dit gewigtig stuk, vryelyk, hunne stemmen uitbrengen, maar verklaarde vooraf, dat de aanhangers van *Mahomed* alleen zouden kunnen stemmen, en — geheel Tunis bleef Mufelmans. — Het eene Directoire door het andere omgefmeeten, en op zyn beurt weggejaagd, zyn zaak zelve minder gewigtig ware voor ons geluk en bestaan. Dat Uitvoerend Bewind, zig ook verwisfeld, fchynt geen andere bezigheid gehad te hebben, dan in de uitgeputte geldkassen der Inwooneren te wroeten en edicten te publiceren van de zogenaamde gewoone wyze en geftrengte economie vervingen; eene fparzaamheid, die ons Bestuur in alle deszelfs takken kenschette.

Deze vergelyking maakt een zonderling contrast uit, niet alleenlyk in de oogen van de Natie, maar van den Staatsman en van den Wysgeer. De meerderheid van het Uitv. Bewind levert een verfhynzel op, geheel eenig in zyne soort; die stap, welke men origineel kan noemen, de nieuwe Constitutie van één dag, welke er het gevolg van geweest is, de omftandigheden welken dezelve verzeeld hebben, moeten den ernstigften Man doen glimplachen. Heeft, Myne Heeren! heeft Frankryk door deze Revolutie, op deszelfs gezag bewerkt, — aan Europa daarmee willen doen zien, dat het *Bataafche Volk vry is*, onafhangelijk, en meester om zich eene Constitutie naar deszelfs zin te verkiezen? In dat geval zoudt gy wel blind hebben moeten wezen, of gy zoudt het hebben willen zyn, zo gy niet gezien hebt dat *Augereau* en *Semoville* de draad vast hielden van de Toncelbeelden welken voor uwe oogen in beweging waren. Dat beroep op het Volk; die vryheid om, zonder uitzondering, te stemmen, zoude zeer fchoon geweest zyn, zo men er bygevoegd hadde de vryheid van te mogen zeggen wat men wilde; zonderdat men bepaald ware geworden by de eenvoudige keus van het geen voorgesteld werd, alleenlyk aantennen of te verwerpen. Voegt men daarby het voorbehoedzel, dat ondertusfchen zeer noodzaaklyk was, van de geenen welken hunne stem niet uitgebragt hadden, te befchouwen als die de Constitutie hadden aangenomen; en wanneer men de lyst der Bevolking vergelykt met het klein getal Individus, welken opgekomen zyn; wanneer men nog ziet dat de meerderheid van die opgekomenen tegen geftemd hebben, en dat derhalven de niet opgekome geacht zyn geworden als geftemd te hebben; — kan men daarnaar de waarde van deze Constitutie fchatten, en hoedatig de roeping zy van de twaalf Leden welken den Staatsraad moeten uitmaken, benevens van alle de Bestuurders groot en klein. Verre het meerder gedeelte van onze Medeburgers, getrouw aan hunne aloude grondbeginzelen, befchouwt deze verandering even als alle de voorgaanden, en heeft zich wel gewagt om eene Constitutie te functioneren, welke zy verwerpen, die hun mishaagd, en wier korte duurzaamheid zy voorzagen. Aan den anderen kant hebben zy er zich niet tegen willen verzetten, om dat de nieuwe wyze van Bestuur, voor het minst minder kosbaar, minder willekeurig is, en nader komt aan onze aloude gebruiken.

Maar gy, Myne Heeren! zult gy dat Gouvernement erkennen, of zult gy, als Slaven van uw woord, onze ware Constitutie handhaven? Wy hebben met leedwezen gezien dat gy in de Præliminair te Londen getekend, reeds den nieuwen naam van *Bataafche Republiek* gebezigd hebt; dat zeker is een niet zeer gunftig voorteken.

Overal hooren wy fpreken van Schadeloosftelling van het Huis van Oranje, met betrekking tot zyne ervelyke waardigheden, en zyne belangryke Domeinen in dit Land. Wy weten dat de Pruisfche Onderhandelingen geene andere frekking gehad hebben, en zulks verwondert ons niet, aangezien de rol welke die Mogendheid, zedert eenige Jaaren, speelt; maar gy, Myne Heeren! uwe roem, uwe eer, uw belang veroorlooft U niet, het geen gy ons verschuldigd zyt, aftefcheiden van het geen gy verschuldigd zyt aan het Huis van Oranje, en dat gy zoudt stemmen in eene Schadeloosftelling, welke gedeelyk ten onzen koste plaats zal hebben.

Wy, en onze Medeburgers, hebben onze rechten, ten behoud van welken gy U verbonden hebt, zo wel als voor die van het Huis van Oranje. — Ziet de Tractaaten naar. Met wie hebt gy dezelve gefloten? Wie heeft dezelve ondertekend? Zyn het niet de Zeven Vereenigde Provincien der Nederlanden, welken een Souverein Staat uitmaakten; en is het niet zo, dat gy met derzelver Reprefentanten, de Staaten Generaal, onderhandeld hebt? Kunt gy zeggen dat een overwonnen, een onderworpen Land, onder de fchaduw der Vyandelyke Standaarts, vrywilliglyk zyne Constitutie en zyn Gouvernement heeft veranderd? Is de wensch van het Volk U bekend? Hebt gy de kluisfers die het draagt gewogen? Kunt gy ter goeder trouwe toefstemmen, dat, als het Huis van Oranje eene Schadeloosftelling aanneemt, wy dan vergeten moeten worden, en dat de Tractaaten, ten onzen opzichte, een diep ftilzwygen moeten bewaren? Het geen de Domeinen van dat Huis betreft, gaat ons niet aan, het staat den Prins van Oranje, als byzonder Heer van aanzienlyke Landgoederen, vry, een Schadeloosftelling aan te nemen, voor het geene men hem ontnomen heeft, en aan zich de waarde te doen wedergeven van die kostbaarheden welken weg genomen of verkocht zyn: wy blijven alleenlyk aandringen op zyne ervelyke Waardigheden, die niet heiliger zyn dan onze Rechten; en zo hy voor dezelve eene Schadeloosftelling bekomt, kunnen wy even eens eene Schadeloosftelling g voor onze verliezen vorderen. — Staat ons toe, Myne Heeren! U te vragen, wat gy ter onzer gunfte gedaan hebt, wat gy gedaan hebt ter gunfte van de Oude Regenten, welken door den drang der omftandigheden verpligt zyn geweest hun Vaderland te verlaten? Twee of drie Individus, en welken gy beter kent dan wy, uitgezonderd, — heeft uwe tedere zorg zig alleenlyk bepaald, by uwe liefde voor onze Indifche Schepen, by het in bezit nemen van onze Colonien, en by het wegvoeren van onze Erprins van Oranje hebt verrascht? Want uwe fchitterende Expeditie in Noordholland, heeft zich alleenlyk by dat exploit bepaald; en om, in 't voorby gaan, een enkel woord van die Expeditie te fpreken, gy hebt de Natie eene beuzelachtige vrees, of kwaadwilligheid ten laste gelegd, daarom dat zy niet opgeftaan is, toen gy ter haare hulp kwam. Maar is het ontworpen Plan ter uitvoer gebragt? Is alles niet in een punt zamengetrokken? Hebben wy niet gezien, hoe weinig de gevinsde stap van onze geëmigreeerde Officieren onderfteund is geworden? En eindelyk, heeft de Capitulatie van den Hertog van York, niet bewezen, dat wy het slagtoffer geweest zouden zyn van eenen ontydigen opftand? Wy zwygen over het beled en den Militairen geest van uwe Armée, maar wy belyden met beklag hebben dat zy zo slecht geleid werden! Wy achten uwe groote, uwe deugdzaamcend hebt, door de Schepen welke gy in zegepraal in uwe Havens opbragt, genoeg fchadeloos gefield te wezen voor het gebrek aan goeden uitflag van uwe onderneming.

Wy zyn erkentelyk voor den byftand welken gy hebt verleend aan die braave Officiers,

welken aan hunne Eed en aan hunnen pligt getrouw, hunne plaatzen verlieten; maar waftom hen van hunne Haardfteden terug geloude, alwaar zy mogelyk nummer zouden geweest zyn? Waarom heeft dien byftand zich niet uitgefprekt tot een verhozend groot getal dapperen Liedren, welke in het Land gebleven zyn, en veele van welken in eenen ftat van wezenlyke beoeftheid zyn? Waarom zyn allen welken geen Uniform dragen uitgefoten geworden? Wy zouden dat onderwerp nog over veele andere punten kunnen uitbreiden, maar wy verkiezen ons niet langer met het voorledene optehouden, ten einde ons by het toekomen te bepalen.

Wy ontveemen niet, Myne Heeren! dat onze bemoeijingen in dezen, zullen voorkomen, belagchelyk en kwalijk geplaast te zyn. Zo veele Koningen, zo veele Prinzen, zo veele Republieken, hebben eene ftrengere behandeling ondergaan dan wy. Hoe veele Doorlichtige Perzoonlijken zyn niet uitgeplonderd, verjaagd, en nog wrekelyk voortvlugtig, en zouden wy dan kunnen vorderen dat men zich bezig hield met onze geringe belangen! Zo onze roeping ware om de Rechten des Volks te verdedigen, zouden wy onze ftam verheffen tegen die veroveringen, die verftipfingen van 's Lands gelden, die fchikkingen, die verdelingen, die Tractaten waarin de vernogenden den zwakke onderdrukt, waarby de onrechtvaardigheid zich voorziet van het goed van een ander, waarby het Volk voor niets geacht wordt, en aangegenerd wordt als eene eenvoudige Koopmanfchap, welke in de handen van onderfcheidene Aarde! eenmaal zult gy goederdeeld worden; gy zult voor den verfhrikkeliken Rechtbank kensfchap zal afvorderen van iedere uwer verrigtingen. Alleenlyk de rechtvaardigheid, de deugd, en het geluk der menfchheid, zullen aldaar gehoord worden, en de redenen van ftat, de het ogenbliklyk voordeel, en alle de Minifteriele drogredenen, zullen er niet dan zeer zwakke verdedig-middelen wezen, wegens de misdaden door U bedreven, wegens het bloed dat gy hebt doen ftromen! . . .

Maar daar het ongeluk van den naaften ons eigen ongeluk niet verzacht, zyn wy ons zelve en ons Vaderland verpligt eene laatte poging te doen, en ten minstene beproeven om onste doen hooren, door onbefchroomd de taal der waarheid en der reden tegen U te voeren. Hoe weinig betekend wy in de algemeene fchaale ook mogen wezen, met betrekking tot onze Perzonen, wy zyn zulks niet als de voornaamfte Burgers eens Lands, welke geographifche en politieke geftelten altoos, en rechtftreeks, invloed zal hebben op de voornaamfte Gebeurtenissen in Europa. — Belgien deelt met ons in dat voordeel. Opent de rolle der latere Gefchiedenis, en overal zult gy de waarheid van deze ftelling aangetekend vinden: eene zamienloop van omftandigheden heeft ons, voor een ogenblik, tot eenen ftat van nietigheid gebragt; maar wy moeten ons uit dien ftat opbeuren, en mogelyk zullen de volgende geflachten de vernedering van het tegenwoordige wreken! —

Wy moeten U dan bedachtzaam maken op uw eigen belang, op uw heil, en op het heil van geheel Europa; die bewysredenen zullen meer kracht voor U hebben, en U beter overtuigen, dan die geenen welken ontleend zyn van Tractaaten, en uit uwe verbindingen, welken ligtlyk vergeten worden.

Wegens de Artikelen welken gy met de Franfchen hebt gefloten, heerscht een diep ftilzwygen: want niemand zoude kunnen geloven dat die welke door het Fransch Minifterie openbaar gemaakt zyn, alle de overeenkomsten zouden bevatten. Er ontbreken zo veele punten, dat men een zeer slecht denkbeeld van uwe voorzichtigheid en van uwe bekwaamheid zoude moeten koesteren, als men veronderfelde dat de Vrede op dien zwakken grondslag opgericht zal worden. — De fchikkingen voor alle de vier Warelddeelen, zyn al te uitgebreid, al te zamengefteld, van al te groote noodzaaklykheid, dan dat men dezelve met ftilzwygen voorby zoude gaan; en zoudt gy alle uwe veroveringen wedergeven, voor de integriteit van Portugal, en voor de ontruiming van het Zuidendeel van Italien? Gy hebt nabuurger voorwerpen onder uw bereik, en die U ongetwyfeld veel meer ter harte moeten gaan. Staat ons toe dat wy U, onder afwachting dat de fluit opgeheven zal worden, en ftande den loop der Onderhandelingen te Amfters, veele zaaken en omftandigheden herinneren, welken gy, ongetwyfeld zo wel kent als wy, maar waarvan wy moeten tonen niet onkundig te wezen.

Toen de zeventien Nederlandfche Provincien een gedeelte uitmaakten van de Spaanfche Monarchie, wier onafmetelyke afgelegene uitgebreide Staaten haare wezenlyke kracht verzwakten, wat al moeite gaven Frankryk en Engeland zig als toen niet, om over het lot dezer Landen te waaken; en om *Carol den vyfden*, en *Philippus den tweeden* te beletten, van in dezelve een al te eigendunklyk gezag uitteoeffenen! de openlyke en verborgen byftand, door de beide gezegde magten verleend, hielp ons en onderfteunde ons in den merkwaardigen Oorlog, die in de jaarboeken der Wereld volftrekt eenig is; toen eene zwakke en niet talryke Natie, maar fterk door haare moed en wanhoop, na tagtig Jaaren Oorlogs triumpheerde, en haare Vryheid uit de handen van een wrede Despoot rukte. De vernedering van Spanjen, en de fchitterende Regeering van *Lodewyk den veertienden*, voorbereid door het bekwaamfte Ministerie, maar dat door den Cardinal *de Rechellieu* onderdrukt werd, deden den Staat van zaaken geheel veranderen. De vorderingen van den Koning van Frankryk op de Spaanfche Provincien der Nederlanden, als 't eigendom van zyne Gemaalin, niettegenftaande den plechtigtigen aftand, de hoogheid, de ftatuzucht, en de zucht om veroveringen te maaken, van dezen Monarch, opende aller oogen. De invloed op onze Republiek moest een groot gewigt byzetten, om de goede uitkomsten der gebeurtenissen te bepalen; van daar die Politieke wrofteling tusfchen Engeland en Frankryk, welk langer dan eene Eeuw geduurd heeft. Het bewaren van Belgien in de handen van eene Mogendheid, overwigtig genoeg om het te kunnen verdedigen, werd het middenpunt van alle onderhandelingen, en de oorzaak der meeste Oorlogen, ftande dat tydperk plaats gehad hebbende, ten einde zig te verzetten tegen eene verovering, welke de Franfchen wimmer uit het oog verloorren. Welke Schatten, welke ftroom van Menfchenbloed heeft het niet gekost aan Engeland, aan onze Voorvaders, om dit belangryk Gewest in de magt van Oostenryk te doen blijven, na dat de dood van *Carol* de Spaanfche Monarchie verdeeld had! Zou dat bloed van uwe Medeburgers zig niet, uit het diepft van die fchatten afvorderen, tegen U verheffen; zoude de Engelfche Natie U geen rekensfchap van die fchatten afvorderen, zo gy heden dat Grond-Systh ma van uw Gouvernement liet vaaren? Zoudt gy U, door eene dergelyke lafheid, verantwoordelyk willen ftellen, daar voor gy de ware belangen van uw Vaderland verraden had en in de had gewerkt aan deszelfs onvermydelijke fchade? vrees gy niet voor de verontwaardiging uwer Landgenoten, voor 't misnoegen van het Parlement, en, zo het U al mogt gelukken, om door bedrog en misleiding de openbare ftam te doen zwygen, heeft dan voor de vryvloeking van het Nagelagt welks onvermydelijken val gy voorbereid hebt: van het lot van Belgien hangt grotendeels het onze af. Wy zyn overtuigd, dat, zo gy het aan de Franfchen aftaat, gy ons te gelyk laat vaaren, en al ware het ook dat men het voordeeligft voor onze Republiek bepaalde, dat men haar eene fchaduw van onafhangelijkheid voorbeheld, de masfa der in één punt vereenigde magt van Frankryk zoude altoos zo fterk op haar wegen, dat zy genoodzaak zoude wezen alle deszelfs aanfporingen te moeten inwilligen, en dat zy geene Meesteresfe zoude wezen van de minfte politieke operatie, welke haar aan deze volftrekte afhangelijkheid konde onttrekken. Verteenwoordigt U, Myne Heeren! alle de Havens, van Emden af tot *Genua* toe, en mogelyk nog verder, allen onder de rechtftreefke beheering van Frankryk; de banden waaraan nwe Koophandel gelegd is, uwe nietbetrekendheid in de zaaken van het vaste Land. Mogelyk gelooft gy dat uwe Oppermagt ter Zee, en het despotisme, 't welk gy op den Oceaan uitoffent, dat dezen U vry waaren voor alle gevaar, en de grondregel, *dis Meester op Zee is, is 't ook op het Land*, altoos onwederlegd zal blijven; maar de andere Mogendheden kunnen zig eene Zeemagt terpen, of de hunne vergrooten; de Franfchen, nu gerust zynde op hunne Frontieren, alwaar niemand hen zal aanvallen, kunnen geheel hunnen aandacht op hunne Vlooten vestigen. — Bedenkt wat *Lodewyk de Veertiende* gedaan heeft, en gy zult moeten toefstemmen, dat de Franfche Natie in onze dagen veel meer energie heeft doen blyken, dan in dien tyd, die zo fchitterend was; en zult gy U dan tegen die uitruftingen verzetten? dan was het de moeite niet waardig om heden Vrede te fluiten. — Bedenkt dat, offchoon uwe Natie voor de Zee geboren zy, dat zy op dezelve altoos groote daaden gedaan heeft, dat haare Bronnen onuitputtelijk zyn, ondertusfchen uwe bevolking niet fterk genoeg is, in eventdigheid van uwe Colonien en van uwe Vlooten, en dat men op het vaste Land, veel gemaklyker zyne fchaden herstellen kan.

Alhoewel eene Landing in dit tydftep onmooglyk is, uit aanmerking van de nietigheid der Franfche Zee-macht, zal echter die onmooglykheid altyd duuren? Verfcheidene vroegere voorbeelden hebben het tegengeftelde bewezen. Den verfhrikkeliken draaykolk van uwe Nationale Schuld moet U in den afgrond ftorten, op het ogenblik dat uwen handel minder uitgetrekt en overal tegengewerkt, de dagelykche winften zal zien verminderen met de bronwel uwer rykdommen. De Belastingen en Imposten zullen dezelfden blijven, het Volk zal er al het gewigt van gevoelen, hetzelve niet meer kunnen toefthen, eene vergelyking maaken met de nabuurrige Mogendheden, in opftand koomen, — en ziet daar de Revolutie in uw Land begonnen.

Gy zult deze Schildery overdrevn, misfchien al te donkerverwigen vinden: maar de opvolging der tyden zal er de nauwkeurigheid van doen kennen. Uwe voorgangers dewelke niet zo veele bekwaamheid, met zo veel vernuft voor de voorfpoed en den roem van Groot-Brittannien hebben gearbeid, kenden en waren overtuigd van deze waarheid. Zouden zy zonder reden zo veel belang gefield hebben in Brabant, zo veel prys op onze Alliantie? De onvergeeflyke fout welke Gyl. begaan hebt, van niet meerder agt te slaan op onze Barrier-Steden, die *Keizer Jofeph*, zonder er de rampboedige gevolgen van te voorzien, ons zeer onvoorzigtiglyk afnam, is ten grootften deele oorzaak van het verlies van Brabant, en by gevolg ook van ons Land geweest, zo wel als van de aanhoudende voordelen der Franfchen. Ongetwyfeld heeft onze verovering die van Duitschland en Italien medegeleefd, even gelyk, in een tegengeftelde zin, de Veldftag van *Maringo* onze vernedering heeft bevestigd. — Byaldien de maatregelen beter waren genomen geworden, en de geograafifche Mogendheden meer vooruitzicht op derzelver ware belangen gehad hadden, dan gewislyk zouden wy niet onder het Juk geraakt zyn, en zo veele andere Landen zouden de gronden des Oorlogs niet ondervonden hebben. Dan, den Keizer was zyne Nederlanden moede — den Koning van Pruisfen was beoerig op wederverklaringen (van Geestelyke Keizer vorftendommen) — maar Gyl., Myne Heeren, wat wildet Gy? . . . De tien laatste Jaaren van de agttiende Eeuw moeten met bloedige tranen beweend worden! . . .

Wy hebben U flechts in algemeene bewoordingen willen fchetzen het beftendigduurend belang, het welk Gyl. in onze Onafhangelijkheid hebt, en in de afcheiding van Brabant van het Fransch gebied. Uwe kunde zal U veele drangredenen doen gevoelen, die even gewigtig zyn, zonder dat wy verder hier over uitweiden.

DE RAAD DER GEMEENTE VAN HARLINGEN, doet door dezen aan de belanghebbende bekend maken, dat er op Maandag den 2 January 1802, 's middags te twaalf uur præcis, ten overstaan van de RAAD, op het Huis der Gemeente aldaar, zal worden gelot over de halve Renthe van vier anderelen, in het Capital voorname door de Regeringe van gedagte Stad, ter opbouwinge van de nieuwe Kerk by Forma van Tentoon of Lyfrentie gingegeerd, zynle No. 3, 4, 11 en 12, in de 4de Classe, welke door het overlyd n van den old Burg-meest r S. Schaeff te Harlingen en den old Scheepen B. Molins te Leeuwarden zyn openbaard n, als mede over de halve Renthe van nog Twee andelen, die d n wyl. laatstgemelde by Lotinge war n geacresceerd.

NB. NB. Alzo door h t vertrek van DAVID DEKKER, de School op 's Heerenveen is NB. vacant geworden, zo is het, dat de Raad der Gemeente van Schoterland, tot weder vervulling van dien POST, op een Jaarlyks Tractement van drie honderd Guldens en verdere Emolument n, uitnodigd, bekwame en deskundige Perzonen, om zich voor den 17 January 1802, m t bewyzen van een zedelyk go d drag, en blyken van bekwaamheid voorzi n, te verwoegen aan gemelde Raad der Gemeente, wanneer daar na een hoorlyke keuze ter wedervervulling van die Vacature zal worden gedaan. NB. De Brieven franco.

Heerenveen d n 16 Decemb r 1801. Ter Ordonnantie van gemelde Raad, L. JOHANNES Z.

* Alzo JOLLE WYBES, woonagtig te Bakhuizen, zedert enigen tyd van daar is vertrokken, zonder enige order op zyn Zaaken te hebben gesteld; zo is 't, dat de Raad der Gemeente van Gaasterland, voorn. JOLLE WYBES dagvaard, om in Perzoon of door een genoegzaam Gelastigde, voor, of op den 19 January 1802, order op zyn Zaaken te stellen, zullend: by gelyke van dien, met deszelfs verlaetene Goederen, worden gehandeld, zo als na Rechten zal worden verstaan te behoren.

Balk d n 24 Decemb r 1801. Ter Ordonnantie van de Raad, B. J. SCRINERUS, Secretaris.

* De Secretaris E. van LOON, zal op HEDEN den 2 January 1802, 's nademiddags om één uur, ten huize van P. van Göttega, Castelein in 's Lands Welvaaren op de Widumer Dyk te Leeuwarden, (met Consent van den Hove van 't voormalig Gewest Friesland,) by de Verhoginge en finale Palmflag præfent: n te Verkopen: Drie Pondematen GREIDLAND, geleg n in het Jellumer Mienfchar onder Jellum, by Ruurd Saapes in gebruik, Petri 1802 vry van huuringe.

* De Secretaris E. van LOON en de Procureur P. de KUUR, gedenken op Maandag d n 4 January 1802, 's nademiddags om drie uur, ten huize van Meindert Tjebbes Castelein in St. Anna, by de tweede Zitdag, te Verkopen: Een uitmuntende ZATHE en LANDEN, met de daarop staande HUIZINGE, SCHUURE, HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE, groot na naam en faam t n Morgen, staande en gelegen op het Nieuwe Bild onder St. Anna, by Tjebbe Meinders in huur, en zulks in neg n Perchelen, zynde de Landen in de Herfst 1802, en de Huizinge op den 12 May 1803 vry aan te vaarden.

* De Secretaris E. van LOON en de Procureur P. de KUUR, gedenken publiek te Verkopen: Vier Pondematen kostelyk BOUWLAND, gelegen onder Minn rtsge, by Minne Dirks Moolenaar in huur, Petri 1805 vry van huuringe. Wie gadinge hier aan maakt, come op Dingsdag den 5 January 1802, 's middags om 12 uur, in de Herberg te Minnertsge, by de tweede Zitdag; zynde de Verkoop Condities by gemelde Actuarien te St. Anna intusschen te vernemen.

* De Procr. B. TUININGA te Harlingen, zal aldaar op Woensdag den 6 January 1802, by de provisionele en den 13 dito by de finale Palmflag, telkens te één uur, ten huize van H. Winter in het Heeren Logement, aan de meestbiedende præfent: n te Verkopen: Een hegte, sterke en welbetimmerde HOUTZAAGMOOLEN, met de HUIZINGE, twee HOUTSCHUUREN en KNECHTS WOONINGEN, staande aan de Zee-dyk, even buiten de Poort, onder de Jurisdicte van Harlingen, DE HOOP genaamd, de Moolen direct te aanvaarden, en de Huizinge op den 12 May 1802, vry van Lasten. Waar op geboden is 2755 Car. Gls. 5 Strs. Breder by Billetten, en nader onderrigt by den Actuarius te bekomen.

* Den Boelgoeds Ontvanger C. BLOEMHOFF te Wolvega, zal als Acturius op Dingsdag den 5 January 1802, ten huize van M. Soekema te Wolvega, op 2 uur na noon, publiek by Strykgeld præfent: n te Verkopen volgende Vastigheden:

I. Zekere HUIZINGE, SCHUURE en SOOLSTEDEN, met ongeveer zes Koewide WEIDLAND, bekend met No. 2, te Spanga.

II. Elf Dagmad best KLYNLAND in de Jve Uitgang in 5 Perchelen.

III. Ongeveer 2 Dagmad HOOY- en WEIDLAND, in No. 42, aldaar, breder in de uitgegeven Billetten te zien.

* DEZELVE, benevens de Prs. SCHUIL op de Joure en BORNEMAN tot Sneek, zullen mede op tyd en plaatze voorz. publiek by Strykgeld præfent: n te Verkopen: Zekere heerlyke ZATHE LANDS, m t HUIZINGE en SCHUURE cum annexis, mede te Spanga, bekend met No. 7. En zulks in 13 Perchelen.

Ongeveer elf Dagmad best KLYNLAND in de Uitgangen der Zathen van No. 8 en 9 aldaar. En zulks in zes Perchelen.

* De Notaris G. HELDER, zal op Maandag den 4 January 1802 by de Beschryving, den 11 dito by de Verhoging, en den 18 dito by den finaalen Palmflag, telkens 's avonds om 5 uur, ten huize van de Coffyhandl r Lourens, publiek by Strykgeld Verkopen: Een hegte wel doortimmerde en tot onderfcheidene Affairs geschikte HUIZINGE cum annexis in de St. Jacobstraat te Leeuwarden, by de mede Eigenaresse Jette Hak gebruikt, kunnende op de Zitdagen worden gezien. — Als mede drie EEUWIGE RENTHEN, e n uit de Plaats van Boelens Erven, groot 10 Strs., een uit de Plaats van E. S. G. J. van Burmania, groot 1 Gld. 15 Strs., en een uit de Plaats van G. Luppus, groot 1 Gld. — Alles breder by Billetten gpecificieerd.

* Men præfent: n publiek aan de Meestbiedende voor de tyd van zeven agter een volgende Jaaren te Verhuuren, zullende ingaan Petri en May 1802; Een heerlyke ZATHE en LANDEN, zynde begreut met een voortdige Vischery in de Oude Zyl, nog daar en beven, een-en-twintig Pondematen kostlyk GREIDLAND, de Kantsyenne genaamd, en een HUISSTED, cum annexis, groot ongeveer een Mad, alle gelegen onder den Dorpe Ackrum aan de Leppedyk, en wel eer bewoond en gebruikt door wylen Gerryt Doekes. Wie hi r aan gadinge maakt, come op Woensdag den 6 January 1802, 's nademiddags præcis ten een uur, ten huize van L. de Groot, Castelein tot Ackrum.

* Dr. B. J. SCRINERUS, Secretaris van Gaasterland, zal op Woensdagen den 13, 20 en 27 January 1802, telkens 's middags te twaalf uur, ten huize van Auke Jotjes, Castelein te Balk, by de rste en 2de Zitdag en finale Palmflag, publiek by Stryk- en Verhooggeld præfent: n te Verkopen: Een deffige HUIZINGE, (waarin zedert veele Jaaren, een Geneverfokerye is geweest) voorzien met vercheidene Vertrekken, groote Zolders, twee Kelders, drie Putten, twee Regenwaters Bakken, een bykans nieuw Stonen Koelvat enz.; en naast hetzelfde een groote ruime SCHUUR, waarin vercheidene Stallingen, een Varkenshok, en agter hetzelfde een groote TUIN, en aan beide kanten van de Huizinge en Schuur een vrye Steeg; zynde vry van Floreen en Grondpact. Alles staande en gelegen aan de Voorstraat te Balk, wordende thans door de Wed. Wytze Wytzes de Jong bewoond, dog kan door den Koper op den 12 April 1802 vry worden aanvaard; de Stokers Gereedschappen (behalven 't Koelvat) zyn onder deze Verkopinge niet begrepen. Iemand intusschen genegen zynde het hier boven gemelde uit de Hand te kopen, kan zich adresferen by de Acturius dezer Verkopung boven gemeld.

* HARING van den BERGH, Curator Bonorum over de gerepudieerde Boedel van JISKJEN SJOERDS TICHELAAAR, Wed. wylen Klaas Tjers Cuipers, te Warkum, gedenkt Maandag den 11 January 1802, des morgens tien uur, op het Huis der Gemeente te Warkum, ten overstaan van Commissaris, Afsrekening te doen van voorschreven Boedel; de daar by belanghebbende worden verzogt op gedagte tyd en Plaats te compareeren.

* Die geene, welke v rmenen Erigenamen te zyn van TRYNTJE HARINGS HOUTMAN, in l v n eerste Huisvrouw van wylen Oepke Langius, voorheen Grofimid te Franeker, als mede van ANTJE JURJANS, in leven derde en laatste Huisvrouw van denzelven, worden verzogt, zich op Dingsdag den 5 January 1802, 's nademiddags twee uur, te verwoegen in 't Heeren Logement te Franeker, ten einde met de Curatoren over de nagelatene minderjarige Dochter van wylen O. Langius en deszelfs tweede Huisvrouw Pietje Hendriks, te treden tot finale scheidinge dier Boedel.

* Word gadverteerd, dat de NEGOTIE in WYNEN, voorheen gedreven door wylen Frederik Poppema, nad rhand en tot nu toe door des Ondergetekende Schoonvader Frederik Neumann, op de hoek van de Beyertraat te Leeuwarden is gcontineerd, door overneming di r Negotie door den Ondergetekende in dezelfde Huizinge zal worden voortgezet: Recommanderende zich ten dien einde door deze in de voortdurende begunstiging der gewone en verdere Calanten, kunnende van een prompte Bediening verzekerd zyn.

Leeuwarden den 26 Decemb r 1801. C. W. KATWINKEL.

* A. R. FINK, biedt aan uit de hand te Verkopen: Zyn hecht, sterk en wel betimmerd HUIS, staande op de Ee-wal te Leeuwarden, en thans bewoond door den Boekverkop r P. WIARDA, maar op May eerstkomende te aanvaarden. Men adresfereer zich ter nadere onderrichting by d n Koopman J. U. DYKSTRA op de Tuinen te Leeuwarden.

* Tegens May aanstaande te Huur: Een Fraaye Comedieufe INTREK, bestaande in twee moderne gestoffeerde Kamers, een Vertrek voor Domestiken, een ruime Keuk n en verder Gerillikheden, gelegen in 't b st en midden der Stad Leeuwarden; zynde nader ond rrichting desaangaande, by den DRUKKER DEZES te bekomen.

NB. NB. Iemand genegen zynde, als VERWERS en GLAAZENMAKERS KNECHT NB. zich te besteden by de Week of den geheelen Zomer, by J. HOITSMA, Mr. Huis- en Ruytuyverver en Glazemaker te Beetgum by de Mol n, verwoege zich aldaar, mits eenige Jaaren by h t Handwerk geweest hebbende, en getuigenis (des begerende) van zyn goed gedrag kunnende geven. De Brieven franco.

* De Ondergetekende præfent: n door verandering van Affairs te Verhuuren: De by hem bewoonde HUIZINGE, de nieuwe Lindboom genaamt, staande in het Naauw te Leeuwarden, t g n s d n 12 May aanstaande of eerd r naar verkiezing, en daar by zyne welbeklante WOLKAMMERY, SAJET en KOUZEWINKEL, welke aldaar veelke Jaaren met goed succes is g-dreven, op Taxatie over te draagen en te Verkopen, benevens de WOLKAMMERS GEREEDSCHAPPEN, enz. De daar aan gadinge maakende, verwoege zig by T. O T T E M A.

† † Daar op May 1802 de Plaatzen van BINNENVADER en KEUKENMOEDER in het Nieuw Stads-Weeshuis te Leeuwarden staan te vacceren, en daar tot de zelve vereischt worden twee getrouwde Lieden, met geene Kinderen bezwaard, zo worde door de Voogden en Voogdesfen van gemeld Weeshuis de zodanigen, genegen zynde de POSTEN te bedienen, uitgenodigd om zig aan de Ondergetekende als Pentemester te meergemeld Huis te adresfereer nits van de Gereformeerde Godsdienst zynde, als Binnenvader, goed kunnende lezen en een goede hand schryvende, om ook in schooltyden Meester in het onderwyzen der Kinderen behulpzaam te kunnen zyn; beide van 't Huis van genoegzame bekwaamheid tot zodanig Bestuur en goed zedelyk gedrag voorzien, en voorwaarden van vrye Kost, Inwoning en verdere Emolumenten, met daar te boven te genoegzaam Jaarlyks Tractement. — Brieven franco.

Leeuwarden den 2 January 1802. Op last van de Voogden en Voogdesfen voert: J. J. M. E. I. N. S. M. A., Rentmeester.

* Dr. J. L. SUJDERBAAN en de Secretaris E. FOCKEMA, zullen op Woensdag den 13 January 1802, 's nademiddags één uur, ten huize van P. Jacobs, Castelein in Altena op de Streek onder Aalfum, publiek by Strykgeld præfent: n te Verkopen: I. Een HUIZINGE, SCHUURE en HOVINGE, cum annexis, onder d n D' Hiaure, door Jette Jans cum uxore gebuult, vry van Floreen, en den 12 May 1802 vry van Huuringe.

II. Drie Pondematen GREIDLAND aldaar, bezwaart met 1 Lands Floreen, by dezelv in Huur tot St. Petri 1802.

III. Drie Pondematen GREIDLAND aldaar, bezwaart met 1 Lands Floreen, by dezelv in Huur tot St. Petri 1802.

IV. Drie en een tweede Podem. BOUWLAND aldaar, bezwaart met 1½ Lands Floreen by dezelve in Huur tot St. Petri 1802.

V. Twee en een half Pondem. DITO aldaar, bezwaart met ¾ Lands Floreen, by dezelv in Huur tot St. Petri 1802.

VI. Vier Pondematen DITO aldaar, bezwaart met 1 Lands Floreen, insgelyks by dezelv in Huur tot St. Petri 1802.

* De Advocaat E. JONGSMA en de Procureur C. N. van der LET, zullen op Maandag den 4 January 1802 by de Verhoginge, en den 11 dito by de finale Palmflag telkens 's avonds ten vyf uren præcis, ten huize van de Castelein A. van der Groot, by Vismarkt te Leeuwarden, publiek aan de Meestbiedende præfent: n te Verkopen: I. Een royale HUIZINGE cum annexis, staande by de Langeyp te Leeuwarden, do de Mr. Metzelaar H. Lodema met er dood ontruimt, den 12 May 1802 vry te aanvaarden. Waar op geboden is 3057 Car. Gls.

II. Een hegte HUIZINGE en fraaye TUIN, staande en gelegen agter 't eerste Perched by de Langeyp te Leeuwarden, in vercheidene Perchelen verhuurd, den 12 May 1802 vry te aanvaarden. Waar op geboden is 2125 Car. Gls.

III. Een sterke HUIZINGE in de Jvobouwersteeg te Leeuwarden, in twee gedeelt verhuurd, insgelyks den 12 May 1802 vry van huuringe. Waar op geboden is 353 Car. Gls.

IV. Een HUIZINGE in het Ruitersquartier, omtrent de Bolsward r Steeg aldaar, by de Jansen in huur tot 12 May 1802, voor 20 Strs. 's Weeks. Waar op geboden is 275 Car. Gls.

V. Een KAMER daar naast, door C. Faber wordende gebruikt voor 16 Strs. 's Weeks zynde op den 12 May 1802 vry van huuringe. Waar op geboden is 185 Car. Gls. Alle br. d r by Billetten.

* De Advocaat E. CATS, D. SURINGAR en E. JONGSMA, zullen op Maandag den 11 January 1802 by de Beschryving, den 18 dito by de Provisionele, en den 25 dito by den finaalen Palmflag, telkens 's avonds om 5 uur præcis, ten huize van de duwe Groenla, in het oud Blauwuis op Camfrabauren, by Leeuwarden, publiek by Strykgeld præfent: n te Verkopen: (voor drie vierde gedeeltens hier toe Consent by den Hove verieend zynde:)

I. Een ZEEMTOUWERS MOLEN met zyn toebehoren, staande op een afgeschut Kampje Lands, groot ongeveer ¼ Pondemate, op de Zuidkant van het Vliet, voorby de Poppbrug by Leeuwarden.

II. Een ZEEMTOUWERS WERKHUIS, met de KNECHTS WONINGEN THUIN, ZOMERHUIS en verdere toebehoren, mede aldaar.

III. Een ruim, hegt en sterk PAKHUIS, met vercheidene Verdiepingen voorzien, op de op de Zuidkant van het Vliet by de Blauwe-brug aldaar. Breder by Billetten.

* De Procureur B. FABER te Sneek, zal op Dingsdag den 12 January 1802 by de Beschryvinge, den 19 en 26 dito by de provisionele en finale Palmflag, telkens 's namiddags, ten huize van Jan Reinders, Castelein in de Stads Herberg te Sneek, Strykgeld Verkopen: Een uitmuntend sterk betimmerd en welbezeild TJALKSCHIP, (de geweigerd) lang 69, wyd 15½ en hol 4½ Voeten, met deszelfs rykelyk voorziene Tuigie, zo van Zeil en Touwwerk, als anderzins, by Evert Zweep in leven bevaaren geweest thans liggende in de Stads Gragt, bezyden de Hoogendfter Pyp, te Sneek.

* Dr. E. CATS, Boelgoeds Ontvanger van Leeuwarderadeel, zal op Dingsdag den 12 January 1802, 's namiddags te 1 uur, ten huize van Frans Aukes van der Wal, Castelein op het Tolhuis aan de Zwarte Weg onder Lekkum, publiek Verhuuren: Alle de KEREN en ARME LANDEN van den Dorpe Lekkum.

* M. de VRIES, Proclamant der Boelgoederen te Leeuwarden, zal op Maandag den 13 January 1802 en volgende Dagen, ten zynen huize op de Nieuwebuuren, Boelgoed Verkopen: MANS en VROUWENKLEEREN, gemaakt Linnen, Bedden, zyn toebehooren, nieuwmodifche Bonten, Doeken en Kantten, Porcelain, Spiegels, Tafels, Kabinetten, Koper en Tingoed, en wat meer te voorfchyn zal worden bragt. Wie hier nog Goederen by willen voegen gelieven dezelve by tyds te bezorgen.

* Dr. MEINARDUS SIDERIUS en de Notaris JAN GEORG SEMLER, præfent: n publiek by Strykgeld te Verkopen: I. Twee Kampen uitmuntend WEIDLAND, gelegen onder den Dorpe Lippshuizen, Theunis Hendriks in gebruik, leggende zeer gevoeglyk aan de algemeene Opvaart, Petri 1802 vry te aanvaarden, zynde belast met een halve Floreen. — Zullende ieder Kamp apart worden geveild.

II. Twintig Dagmad of dertig Pondematen alle beste HOOYLANDEN, gelegen in de linderland onder den Dorpe Bornbergum, en zulks in vier Perchelen ieder van vyf Dagmad zodanig als de Stukken afzonderlyk by, en naast elkander ligg n, door Klaas Krans Tjerd Gosfer als Huurders gebruikt geweest, vry van Floreen, op Petri aanstaande vry aanvaarden, strekkende deze Landen zich Zuidwaarts uit tot aan de fchiding der Distric Smallingerland en Utingeradeel.

Wie hier aan gadinge heeft, come op Woensdag den 20 January 1802 by de Beschryving en den 17 February daar aanvolgende by den finaalen Palmflag, telkens 's nademiddags twee uren na noon, ten huize van Geert Jans Bosma, Castelein in de Koornbuurs op Gorredyk, en Kope op Conditie, inmiddele tyde te vernemen by den Notaris SEMLER op het Heer nven.

* UIT DE HAND TE KOOP: Een welbeklante BROOD en KLEINBAKKER 't staande op het best van Leeuwarden, waar in die Affairs lange Jaaren m t succes is en nog gedreven word. Iemand gadinge makende, gelieve zig te adresfereer by Eigenaar YDE B. van der MEULEN, die zich mede na de Verkoop zal schikken, en de Koper het begeert, zo kan dezelve een som van de Koopfchat er onder houden, en behoorlyke Interest.

* UIT DE HAND TE KOOP: Een hegt, sterk, wel doortimmerd en tot vercheidene Affairs gefteikte HUIZINGE, cum annexis, staande in h t E van de St. Jacobstraat te Leeuwarden, bewoond wordende door de mede Eigenaresse: JETKE HAK, by w n nadere informatie te bekomen is.

o o Uit de hand te Koop: Een deffige welgelegene en zeer plazerige TUIN en ZOMERHUIS, voorzien met diverie Vertrekken, op de Zuidkant 't Vliet te Leeuwarden, nadere informatie by de Pr. E. R. NIEUWENHUIS aldaar.

* Men præfent: n uit de hand te Verkopen: Een COFFESCHEEPJE, over Stevens 40 en wyd 9½ Voeten, hol naar advenant, met Zeil en Tr Haken en Bomen, Dekken over de Luiken, zo het laatst is bevaaren; te bevrage AUKE JOHANNES te Langweer. De Brieven franco.

* De Koopman HENDK. LEEMAN, in het Fortuin by het Waagsplein te Leeuwarden, adverteerd dat by hem is te bekomen puik puik beste soort van BRONDEWYN in 't grooten klein, als mede beste soorten van THEE, TABAK, COFFBONEN en ZOETWAAREN; de Bovengemelde verzoekt een ieders gunst met beh van een prompte behandeling. NB. De Bovensstaande verzoekt ook aan zyn Slyters, de geene welke lege Vaten hebben, dezelve wecm ten zenden.

* Een MOLENAARS KNECHT, het Maaken en Billen geheel of ten deele verstaande (dog liefst getrouwd) gen-gen zynde zig op aanstaande May te Verhuuren, zig adresfereer aan JAN GOSLINGS, Mr. Zilverfimid te Dockum.

A D V E R T E N T I E.

* Een WAGENMAKERS KNECHT, zyn Werk geheel of voor het meere verstaande, zich willende besteden, om op den 12 May 1802, in den dienst begeven, kan zich dien aangaande adresfereer aan POPKE SIETZES, Wagenmaker Lang-zwaag.

NB. NB. TWEE 4 DRIE KNECHTEN, het Timmer- en Metzelwerk geheel of deele verstaande, geneg n zynde Werk te hebben, verwoegen zich ten opfteen aan de Wed. van REIMER JACOBS, of aan deszelfs Mr. Knecht BOKKE PYT te Beetgum by de Moolen. Brieven franco.

* By ELKAN YSACK LEVY en zyn Zoon A. ELKAN LEVY in de groot: Hoogly en by zyn Zoon M. ELKAN LEVY op de Weert te Leeuwarden, Negotiant n in 't hande soorten van Inlandfche en Buitenlandfche OBLIGATIEN en RECEPISSEN, te bekomen LOOTEN voor de eerste Classe der Generaliteits (nu Bataafche) 941e l r y, die den 4 January 1802, in den Haag zal beginnen te trekken, in Huur Heel Lot Half 2, Quart 1, Agite 10 Stuivers en Zestiende 5 Stuivers; als mede Heele deeltens voor alle Clafen gefouneerd en in Koop van Classe tot Classe te fourneren, fens Prys-Courant; in deze eerste Classe word getrokken 3052 Prynzen en Pramiens, dragen 142250. Ducaatgen zyn ook te koop DECLARATORIEN en w n nog in GOUDEN BUCAATEN en RYDERS en alle andere Vreemde SPECIEN, fens de boogfte Coers, recommandeeren haar in ieders gunst.